

رنجی دائم به نام کودک‌همسری

بر اساس آخرین اعلام سازمان ثبت‌احوال، در سال گذشته ۶۹ هزار و ۱۰۳ نوزاد از مادران گروه سنی ۱۰ تا ۱۹ ساله متولد شدند، در همین حال هزار و ۴۷۴ نوزاد از مادرانی متولدشده‌اند که خود بین ۱۰ تا ۱۴ سال داشته‌اند.

-رنجی دائمی به نام کودک‌همسری

بر اساس آخرین اعلام سازمان ثبت‌احوال، در سال گذشته ۶۹ هزار و ۱۰۳ نوزاد از مادران گروه سنی ۱۰ تا ۱۹ ساله متولد شدند، در همین حال هزار و ۴۷۴ نوزاد از مادرانی متولدشده‌اند که خود بین ۱۰ تا ۱۴ سال داشته‌اند.

۲- صدرنشینان کودک‌مادری

در شش ماه اول سال گذشته تعداد ۷۹۱ کودک از مادرانی با سن ۱۰ تا ۱۴ سال متولد شدند و استان سیستان و بلوچستان با تولد ۲۴۸ نوزاد از مادران ۱۰ تا ۱۴ ساله در صدر این آمار قرار داشت و پس‌از آن به ترتیب استان‌های خوزستان، خراسان رضوی، گلستان، کرمان و آذربایجان شرقی استان‌هایی هستند که در آنها بیشترین ولادت کودکان از مادران ۱۰ تا ۱۴ ساله به ثبت رسیده است.

۳- آمارهای ازدواج کودکان دقیق نیست

طبق ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی «عقد نکاح دختر قبل از رسیدن به سن ۱۳ سال تمام شمسی منوط است به اذن ولی، به شرط مصلحت یا تشخیص دادگاه صالح.» آمار دقیقی از میزان ازدواج‌های دختران زیر سن قانونی وجود ندارد. چراکه تنها بخشی از ازدواج‌های صورت گرفته ثبت قانونی می‌شوند.

۴- افزایش ازدواج ۱۰ تا ۱۴ ساله‌ها

به گزارش مرکز آمار ایران، از سال ۱۳۹۶ به بعد متوسط ازدواج دختران زیر ۱۵ سال سالانه حدود ۳۰ هزار نفر بوده است. پیش‌تر نیز مرکز آمار ایران از افزایش ۱۰.۵ درصدی آمار ازدواج دختران ۱۰ تا ۱۴ ساله در سال ۹۹ در مقایسه با سال پیش از آن خبر داده بود.

۵- طرحی که خط قرمز شد

یکی از تلاش‌های صورت گرفته جهت کاهش کودک همسری، در قالب طرحی به مجلس فرستاده شد که بر اساس آن «حداقل سن ازدواج برای دختران 16 سال تمام» باشد. این طرح هنوز به نتیجه نرسیده است. به گفته یک نماینده سابق مجلس موضوعات حوزه زنان برای نمایندگان مجلس خصوصاً نمایندگان این دوره مطرح نیست و این موضوع جز «مخالفت‌های فقهی» به حساب می‌آید و بسیار بعید است که مجلس به طرح ورود کنند.

6- اولویت فرزندآوری است

این نماینده سابق مجلس درباره روند رسیدگی به طرح مذکور به شرق می‌گوید: اولویت دولت فرزندآوری و بحث مهم باروری است. هر چه سن دختران هنگام ازدواج پایین‌تر باشد، میزان باروری بیشتر می‌شود. دولت با دادن وام‌های ازدواج و پرداخت مبالغ بالاتر به پسران زیر 25 و دختران زیر 20 سال تلاش می‌کند تا جوانان را به ازدواج در سنین پایین تشویق کند.

7- فقر دلیل اصلی کودک‌همسری

سمیرا دماوندی، حقوقدان و کنشگر حقوق کودکان در رابطه با دلایل افزایش کودک همسری به شرق می‌گوید: کودک همسری نه تنها به خود فرد که به نسل‌های آینده و جامعه هم آسیب می‌رساند. فقر مالی و فرهنگی، صیغه و ازدواج شفاهی کودکان و تحت فشار قرار دادن قضات برای دریافت مجوز ازدواج، تفکرات قومی-قبیله‌ای و روستایی که ازدواج کودکان را فضیلت می‌داند و حفظ آبروی خانواده از جمله دلایل افزایش کودک همسری است.

8- همراهی قوانین با خرده‌فرهنگ‌های اشتباه

ثریا عزیزیناه، فعال حقوق کودکان درباره تبعات کودک همسری می‌گوید: یکی از مسائل مهم بحث خرده‌فرهنگ‌هاست که به وسیله قوانین و برخی نگرش‌ها هم حمایت می‌شوند. بدیهی شمردن ازدواج در سن پایین یکی از معضلات بزرگ است. با ازدواج مسئولیت‌های زیادی به یکباره بر کودک تحمیل می‌شود. روابط زناشویی و بارداری‌های پیش از موعد و طلاق کودک‌همسران و کودک‌مادران از دیگر تبعات ازدواج در سن کم است و نشان از ضعف قانون و قانون‌گذاری در جامعه دارد.

9- بسیاری از این کودکان پیش از رسیدن به سن قانونی طلاق می‌گیرند.

در سال 99، 734 دختر زیر 15 سال و در پایان سال 1400 بیش از 610 مورد

از همسران خود جدا شده و تحت تکلف پدران خود قرار گرفته‌اند.